

Dosarul nr.2r-257/23
2-20104140-01-2r-14062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mămăligă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Braga, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursurile declarate de Iurie Gundiuc și de Ana Gorinciuc,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „PREMIER LEASING” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Anei Gorinciuc și Iurie Gundiuc cu privire la rezoluțiunea contractului de leasing, restituirea bunului, încasarea datoriei la plata ratelor de leasing, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins cererile lui Iurie Gundiuc și Ana Gorinciuc cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererilor de apel,

a c o n s t a t a t:

La 25 august 2020, Organizația de Creditare Nebancară „PREMIER LEASING” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare O.C.N. „PREMIER LEASING” S.R.L.), reprezentată de avocatul Serghei Rusu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Gorinciuc și Iurie Gundiuc, solicitând rezoluțiunea contractului de leasing nr. 166 din 02 octombrie 2019 încheiat între O.C.N. „PREMIER LEASING” S.R.L. și Ana Gorinciuc, încasarea de la pârâți a sumei de 1 921,40 de euro, ce constituie ratele de leasing datorate în baza contractului de leasing nr. 166 din 02 octombrie 2019, a sumei de 1 374, 60 de euro, ce constituie penalitatea pentru neonorarea obligațiilor, asumate conform contractului de leasing nr. 166 din 02 octombrie 2019 și încasarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică.

Prin încheierea din 04 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat în procedură contencioasă cererea de chemare în judecată menționată.

Prin cererea depusă la data de 30 noiembrie 2020, în cadrul ședinței de judecată, O.C.N. „PREMIER LEASING” S.R.L., reprezentată de avocatul Serghei Rusu, a

concretizat pretențiile, solicitând obligarea pârâtei Ana Gorinciuc de a restitui automobilul de model „Jaguar” XF, număr de înmatriculare xxxxx, transmiterea acestuia reclamantului, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 05 august 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.55, 58, 65), Ana Gorinciuc a depus cerere de strămutare a cauzei de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, la o altă instanță.

Prin încheierea din 20 august 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea înaintată de Ana Gorinciuc cu privire la strămutarea cauzei civile.

La data de 25 august 2021, Ana Gorinciuc a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 20 august 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 03 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea înaintată de Ana Gorinciuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Prin încheierea din 03 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a restituit recursul declarat de Ana Gorinciuc împotriva încheierii din 20 august 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin cererea depusă la data de 04 noiembrie 2021, Ana Gorinciuc a solicitat emiterea unei încheieri suplimentare, care a fost respinsă prin încheierea din 01 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție.

La data de 06 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.123), Iurie Gundiuc a expediat cerere de recuzare a judecătorului Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Natalia Mămăligă, care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată prin încheierea din 08 aprilie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Prin hotărârea din 21 septembrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N. „PREMIER LEASING” S.R.L. și s-a încasat, în mod solidar, de la Ana Gorinciuc și Iurie Gundiuc în beneficiul O.C.N. „PREMIER LEASING” S.R.L. datoria conform contractului de leasing financiar nr.166 din 02 octombrie 2019, în mărime de 1 921, 40 lei și penalitatea în mărime de 1 374, 60 euro, în total 3 296 euro, convertiți în lei moldovenești, conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei, la data executării hotărârii judecătorești. S-a încasat, în mod solidar, de la Ana Gorinciuc și Iurie Gundiuc în beneficiul O.C.N. „PREMIER LEASING” S.R.L. cheltuielile de judecată în sumă de 1 965, 18 lei, suportate pentru achitarea taxei de stat și suma de 5 000 de lei pentru asistență juridică, în total 6 965,18 lei.

La data de 19 octombrie 2022, Ana Gorinciuc a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

La data de 19 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.160), Iurie Gundiuc a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 21 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ana Gorinciuc și cererii de apel înaintate de Iurie Gundiuc împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

S-a acordat apelantei Ana Gorinciuc un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 1 474 lei și a cererii de apel motivate, în limba de stat, dactilografiată și într-un număr egal cu participanții la proces și o copie pentru instanță, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării încheierii. S-a acordat apelantului Iurie Gundiuc un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 1 474 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării încheierii. S-a adus la cunoștință apelanților Ana Gorinciuc și Iurie Gundiuc că, în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, cererilor de apel vor fi restituite, iar chestiunea restituirii cererilor de apel se va decide fără citarea participanților la proces.

La data de 20 martie 2023, Ana Gorinciuc a înregistrat cererea de apel motivată, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, în mărime de 1 474 lei la depunerea cererii de apel, admiterea apelului, casarea integrală a încheierii din 04 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

La data de 20 martie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.187), Iurie Gundiuc a depus cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat în mărime de 1 474 lei la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-au respins ca neîntemeiate cererile apelanților Ana Gorinciuc și Iurie Gundiuc cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Ana Gorinciuc și de Iurie Gundiuc împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelanților un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea dovezii de plată a taxei de stat, în mărime de 1 474 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării încheierii. S-a adus la cunoștință apelanților Ana Gorinciuc și Iurie Gundiuc că, în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, cererile de apel vor fi restituite, iar chestiunea restituirii cererilor de apel se va decide fără citarea participanților la proces.

La data de 02 mai 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.198), Iurie Gundiuc a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate în partea respingerii cererii cu privire la scutirea de la achitarea taxei de stat și emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere de admitere a cererii de scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, scutirea de la plata taxei de stat în mărime de 1 474 lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău pentru judecarea în fond a apelului, în același complet de judecată.

În motivarea recursului, s-a invocat că, la examinarea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, instanța de apel nu a efectuat o examinare multiaspectuală a capacității sale de a achita taxa de stat, motivând că, nu ar fi prezentat probe plauzibile în vederea scutirii de la plata taxei de stat.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă (cauza Tudor-Comerț contra Moldovei) a statuat că, dreptul la tribunal este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un quantum excesiv și persoana este lipsită de resurse financiare. În toate cazurile, instanța de judecată trebuie să examineze posibilitatea reducerii quantumului acesteia sau scutirea creditorului care invocă situația grea financiară. Dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder vs the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane vs United Kingdom, 28 mai 1985). Limitările invocate sunt compatibile cu art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, decât dacă urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (cauza Bellet vs France § 31, Garcia Manibardo vs Spain § 44).

Recurentul a precizat că, în confirmarea situației materiale precare și imposibilității achitării taxei de stat în mărime de 1 474 lei, a indicat despre faptul că, pe bunurile și sumele de bani ale sale s-a aplicat sechestrul în limita valorii acțiunii de 3 710 364 lei, prin încheierea nr.2-15328/19 din 09 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, precum și prin încheierea nr. 060-2059/2019 din 11 octombrie 2019 a executorului judecătoresc Ruslan Ciobanu. Instanța de apel nu a luat în calcul situația reală economică din țară de după pandemie, situația de război în țara vecină și creșterea prețurilor la produsele alimentare, serviciile comunale. Aceste circumstanțe denotă imposibilitatea de a achita taxa de stat în sumă de 1 474 lei.

La data de 04 mai 2023, Ana Gorinciuc a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate în partea respingerii cererii cu privire la scutirea de la achitarea taxei de stat și emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere de admitere a cererii de scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, scutirea de la plata taxei de stat în mărime de 1 474 de lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău pentru judecarea în fond a apelului, în același complet de judecată.

În motivarea recursului, s-a invocat că, din cauza imposibilității de a achita taxa de stat, i se încalcă dreptul de acces la o instanță, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției.

Curtea Europeană reiterează că, articolul 6 § 1 garantează oricărei persoane dreptul la judecarea oricărei pretenții cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil de către o instanță judecătorească sau tribunal. În acest fel, această prevedere cuprinde „dreptul la o instanță”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri civile în fața instanțelor judecătorești, reprezintă doar un aspect. Acesta însă este un aspect care face posibilă beneficierea de celelalte garanții consfințite în paragraful 1 al articolului 6 al Convenției. Caracterul echitabil, public și prompt al procedurilor judiciare nu ar avea nicio valoare, dacă asemenea proceduri nu ar fi mai întâi inițiate. În proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminența dreptului fără existența posibilității de acces la instanțele de judecată (a se vedea, printre altele, Golder vs the United Kingdom, hotărâre din 21 ianuarie

1975, Seria A nr. 18, p. 16-18, §§ 34 in fine și 35-36; Z and Others vs the United Kingdom [GC], nr. 29392/95, §§ 91-93, ECHR 2001-V; și Kreuz vs Poland, nr. 28249/95, § 52, ECHR 2001-VI).

Recurenta a opinat că, instanța de apel nu a examinat în detaliu situația sa patrimonială. Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că această informație nu poate fi obținută de la organele competente în termen de 10 zile, care i-a fost acordat, iar datorită naturii pretențiilor sale, are dreptul la o scutire. Mai mult, taxa de stat solicitată este în mod vădit excesivă în comparație cu resursele sale, a prezentat informații concrete privind imposibilitatea de a plăti taxa de stat, fiind șomeră și are la întreținere un copil minor.

Cu referire la dreptul de a contesta încheierea prin care s-a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, a menționat că, încheierea poate fi contestată cu recurs, separat de încheierea de restituire a cererii de apel, o asemenea concluzie este susținută și de practica judiciară constantă a Curții Supreme de Justiție, în cauzele nr. 2rc-863/17, nr.2rc-381/16.

Prin încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Ana Gorinciuc și cererea de apel înaintată de Iurie Gundiuc împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că, apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 30 martie 2023.

Copia recursurilor declarate au fost expediate în adresa intimaților la data de 14 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.211, 213).

Studiind materialele cauzei civile, recursurile declarate în raport cu normele de drept procedural, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursurile declarate, din următoarele motive.

În contextul prevederilor art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. e), (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă încheierea nu poate fi atacată cu recurs, potrivit legii. Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, prin recursurile declarate de către Iurie Gundiuc și Ana Gorinciuc (f.d.199-200, 202-204), s-a contestat încheierea din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău de a nu da curs cererilor de apel, în partea respingerii cererilor apelanților Ana Gorinciuc și Iurie Gundiuc cu privire la scutirea de la achitarea taxei de stat (f.d.193-196).

În sensul art.368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, prin încheierea din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-au respins ca neîntemeiate cererile apelanților Ana Gorinciuc și Iurie Gundiuc cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Ana Gorinciuc și de Iurie Gundiuc împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, fiind acordat apelanților Ana Gorinciuc și Iurie Gundiuc un termen de 10 zile calendaristice pentru prezentarea dovezilor de plată a taxei de stat, în mărime de a câte 1 474 lei (f.d.193-196).

În corespundere cu art. 368 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, încheierea din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău în partea contestată cu recursurile declarate, în virtutea prevederilor legale citate nu se supune recursului.

În altă ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, în temeiul art. 369 alin. (2) din Codul de procedură civilă, încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.

Drept urmare, încheierea contestată în partea respingerii cererilor apelanților Ana Gorinciuc și Iurie Gundiuc cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, putea fi contestată cu recurs odată cu contestarea încheierii de restituire a cererilor de apel, care, la caz, a fost emisă de către instanța de apel la data de 25 mai 2023, având în vedere neîndeplinirea de către apelanți în termen a indicațiilor instanței de apel conform încheierii emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă (f.d.205-208).

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, deși, norma de drept citată prevede expres că, încheierea instanței de apel de a nu da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul, recurenții, contrar normei citate, au depus cereri de recurs separate împotriva încheierii din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins cererile apelanților de scutire de la plata taxei de stat la depunerea cererilor de apel și nu s-a dat curs cererilor de apel.

De altfel, în condițiile în care, ulterior, prin încheierea din 25 mai 2023, instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit cererile de apel depuse de Ana Gorinciuc și de Iurie Gundiuc împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, recurenții erau în drept de a contesta odată cu încheierea de restituire a cererii de apel inclusiv încheierea prin care s-au respins cererile apelanților de scutire de la plata taxei de stat la depunerea cererilor de apel și nu s-a dat curs cererilor de apel, ceea ce la caz nu s-a realizat de către recurenți.

În atare circumstanțe, nu poate fi verificată temeinicia și legalitatea încheierii contestate în partea respingerii cererilor de scutire de la plata taxei de stat prin prisma argumentelor invocate în recursuri, în condițiile în care recursurile sunt declarate împotriva unei încheieri care nu se supune recursului.

În ceea ce vizează argumentele recurente Ana Gorinciuc referitor la dreptul de a contesta încheierea de respingere a cererii de scutire de la plata taxei de stat, cu trimitere la jurisprudența Curții Supreme de Justiție în cauzele nr. 2rc-863/17 și nr.2rc-381/16, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, aceste acte judecătorești au fost emise până la operarea modificărilor în legislația procesuală civilă, prin Legea nr.17 din 05 aprilie 2018 pentru modificarea și

completarea unor acte legislative, în vigoare din 01 iunie 2018. Începând cu 01 iunie 2018, în baza art.368 alin.(3) analizat în cumul cu art.369 alin.(2) din Codul de procedură civilă, încheierile prin care nu s-a dat curs cererii de apel, inclusiv care conțin și soluția instanței de apel cu privire la refuzul de a scuti partea de la plata taxei de stat, nu pot constitui obiect al recursului la Curtea Supremă de Justiție.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, prevederile exprese privind categoriile de acte judecătorești susceptibile recursului este conformă standardelor procedurale garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, o asemenea reglementare juridică încadrându-se pe deplin în marja de apreciere recunoscută autorităților statale în configurarea cadrului intern relevant.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursurile declarate de Iurie Gundiuc și de Ana Gorinciuc.

În conformitate cu prevederile art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 426¹ alin. (1) lit. e), alin (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursurile declarate de Iurie Gundiuc și de Ana Gorinciuc împotriva încheierii din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins cererile lui Iurie Gundiuc și Ana Gorinciuc cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererilor de apel, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „PREMIER LEASING” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Anei Gorinciuc și Iurie Gundiuc cu privire la rezoluțiunea contractului de leasing, restituirea bunului, încasarea datoriei la plata ratelor de leasing, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos